

(0138)



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

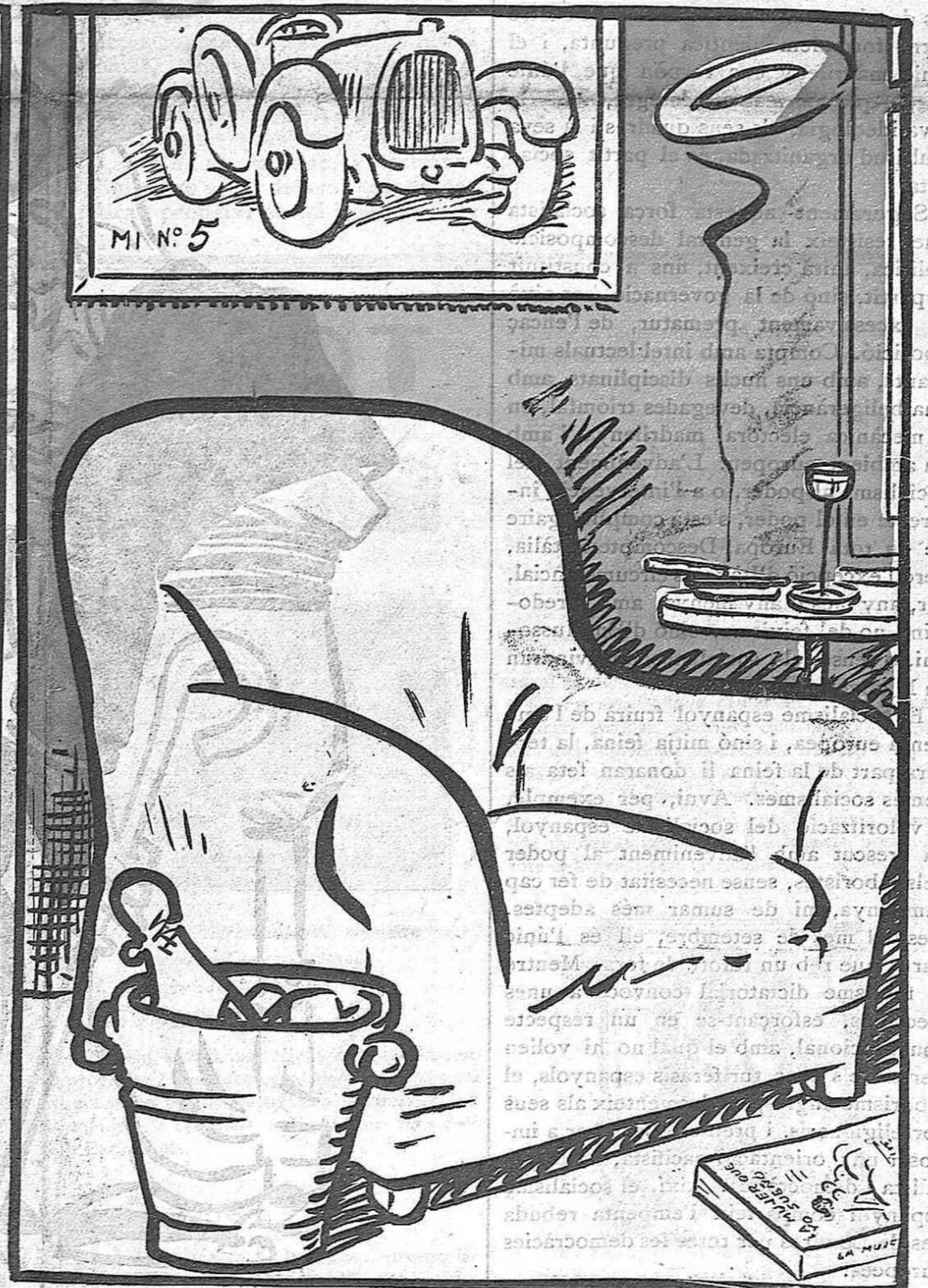
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 26, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

L'ACTUALITAT DE SEMPRE



Els atributs de l'obrer.



Els atributs del burgès.

Coses de teatre

Confessem que quan veiem en el teatre un drama nou, aviat sentim l'interès màxim de l'escena final. Tan bon punt hem conegut els personatges i ens hem fet càrrec de l'argument, deixen d'interessar-nos les escenes i els episodis intermedis. I estem impacients per arribar al desenllaç.

Hi ha dramaturgs de gran traça que saben entretenir als espectadors. Les escenes de moviment, els cops inesperats, les galeries o la subtilitat del diàleg, fan que hom no pensi tant en el final de l'obra. També contribueix a aquest efecte agradable l'art dels actors.

Al contrari, si es tracta de l'obra d'un dramaturg dolent, i per torna mal representada pels actors, la llarga successió de les escenes es fa inaguantable. Des de la seva butaca, l'espectador pensa: «Que acabi aviat això! A veure quan arribarem a l'escena final!»

En cas de molta durada d'una obra teatral dolenta, queda un recurs: alçar-se de la butaca i anar a pendre la fresca per fora, tot encarregant a l'acomodador que ens avisi quan s'acosti l'escena final. Aquesta sempre té interès, sobre tot si el públic s'hi barreja, amb ovacions o amb xiulades estridents.



El partit de les esperances



Quan algú, arribat de Madrid, ens pregunta per la situació dels nostres partits polítics, li responem que tot està igual, i que solament unes eleccions, podrien fixar els desplaçaments quantitativs. Al nostre torn, formulem idèntica pregunta, i el amic madrileny ens respon que l'únic partit que permaneix íntegre, amb la seva ideologia, els seus quadres i la seva multitud organitzada, és el partit socialista.

Segurament aquesta força socialista que resisteix la general descomposició política, anirà creixent, fins a constituir el partit, sinó de la governació, car això és excessivament prematur, de l'eficàcia oposició. Compta amb intel·lectuals militants, amb uns nuclis disciplinats, amb una beligerància, de vegades triomfal, en la mecànica electoral madrilenya, i amb un ambient europeu. L'adveniment del socialisme al poder, o a l'intervenció indirecta en el poder, s'està complint gaire bé en tota Europa. Descomptem Itàlia, però l'excepció d'Itàlia és circumstancial, car, any més o any menys, amb predomini, no del feixisme, sinó d'En Mussolini, o sense, els socialistes intervindran en la governació italiana.

El socialisme espanyol fruità de l'empenta europea, i sinó mitja feina, la tercera part de la feina li donaran feta als demés socialismes. Avui, per exemple, la valorització del socialisme espanyol, ha crescut amb l'adveniment al poder dels laboristes, sense necessitat de fer cap campanya, ni de sumar més adeptes. Des del mes de setembre, ell és l'únic partit que reb un reforç de fora. Mentre el feixisme dictatorial convoca a unes eleccions, esforçant-se en un respecte constitucional, amb el qual no hi volien pensar els seus turiferasis espanyols, el laborisme anglès, no desmenteix als seus correligionaris, i pren el poder per a imposar una orientació pacifista, anticapitalista i democràtica. Així, el socialisme espanyol comparteix l'empenta rebuda des de Londres per totes les democràcies europees.

Per això creiem que En Marcellí Domingo, no aconseguirà res amb els seus articles d'apel·lació a unes esquerres ca-

talanes. El senzill republicanisme s'ha evaporat, i ja no és possible trobar per a ell cap més adepte ni entre els obrers, ni entre la classe mitja, ni entre els intel·lectuals. Ja no exalta la vella i estricta idea republicana. En canvi seria fàcil incorporar els restes de les antigues multituds republicanes al partit socialista. No és que intentem l'integració al denominat Partit Socialista Obrer. Volem dir que si es vol lograr una eficàcia és precis infondre un nou esperit en la vella causa, i que aquest esperit no pot ésser

més que el socialista. Però alguna cosa ens conforta més, la pujada al govern dels laboristes anglesos que no pas la proclamació de la república a Turquia i a Grècia. Per alguna cosa, també, no es pensa amb cap aproximació amb els partits republicans de fora Espanya, perquè poden ésser merament circumstancials, sense contingut radical, i al parlar de socialisme se sent una fraternal aproximació amb els socialistes de tot el món.

PARADOX

Mirant enfora

Les coses d'Europa marxen malament allí on no hi ha pluja hi bufa un mal vent. Tots els carrilaires de la rossa Albión fan vaga i pertorben el comerç del món. I com que ara tenen enfront del país un gran obrerista, no un lord estantiç, de la vaga esperen millors en gran; uil els carrilaires i que lluny que van! Si amb la seva surten ja podran ben dir a la classe obrera: Imiteu-me a mi! A Alemanya baixen continuament els marcs, fent que es torni tarumba la gent. Troben cosa vella

comptar per milions i per *miliars* compten bàvars i saxons. Donant-se a vegades casos molt estranys, com el comprar cebes amb marcs alemanys, que per a pagar-les s'ha de menester tant com pesen elles de marcs en paper. Si això no és fé el ximple no sé que serà; i tot perquè volen no haver de pagà les tan discutides reparacions, ja les saben llargues els *manos* teutons! A França prou crida el gran Poincaré: —Tot va vent en popa no pasa pas ré! El crèdit s'afiança; l'Indústria es va alçant; el Comerç s'estira com un home gran, Ja l'Agricultura produeix milions; al Rhur regna calma; les complicacions que un dia temèrem són d'allò més lluny; l'Alemanya quasi la tenim al puny! — I en tant que predica el valent vellet sia de paura, sia sols de fred, els francs arronçar-se veu tremoladís el qui en té i somica: —Ai d'aquest país. Si el franc no s'aixeca vindran jorns amargs, que també podrien fer la fi dels marcs! La Rússia tremola, car dins del Kremlin s'és mort el seu amo, s'és mort En Lenin, el cervell, la força la llum dels soviets, que a les fosques ara restaran, pobrets! Sense qui els governi, sense dictadó, potser que perilli la revolució. En Trozki li fóra successor com cal; però diu que En Trozki està molt malalt. Què passarà a Rússia? Ningú no ho pot dir; per ara les coses van per bon camí. Si Rússia s'aguanta, si els soviets van fent, a la vella Europa hi farà molt vent.

FLOE

Proposició



—Jo trobo, "Charlot", que hauries de venir aquí a casa nostra a fer alguna pel·lícula!

L'esperit del joc

Feia molt de temps que a Barcelona no es jugava a l'alça i la baixa de la moneda estrangera. Els escarments terribles d'alguns financers improvisats, el poc moviment de la major part de les divises i l'enfonsada de les altres, havia allunyat de les cases de Banca i Borça el mosquer dels qui feien operacions d'aquesta mena.

Ara això s'ha tornar a moure una mica amb la crisi del franc. A la divisa francesa, que semblava trobar-se relativament en bon estat, li ha agafat de sobte com una basca. Potser no serà res, al capdavant. Però l'alarma ha vingut. I al voltant de l'alarma hem vist els que fan el nas davant les cotitzacions escrites a les portes dels Bancs; i sobre tot aquelles que s'aturen a veure com el noi del Banc esborra les cotitzacions anteriors i escriu les darreres, les que acaben de sortir calentetes, de la torradora.

Davant les oscil·lacions del canvi dels francs, torna a burxar en l'ànima de molta gent l'esperit del joc. El que fa el nas es diu que si ell hagués comprat francs el dia abans, quan estaven a 34, i els hagués venut al dia següent al

canvi de 36, que acaba de veure escrit amb xifres blanques a les vidrieres exteriors d'un Banc de la Rambla, ell hauria fet un magnífic negoci. Precisament el seu amic A, ha fet aquesta combinació i hi ha guanyat tants mils duros. I aquest cop feliç li fa oblidar el cas del seu amic B, que dos dies abans, en una operació anàloga, va perdre-hi uns altres mils duros.

El dimoni del joc, movent-se invisiblement davant les portes dels Bancs, fa pessigolles amb la punta de la cua als pobres badoocs il·lusos. Ni la terrorífica visió dels aixafats per l'ensorrada del mercès prou garantia contra la temptació.

Mentretant, *El Imparcial*, de Madrid, protesta de la caiguda del marc, i demana que s'exigeixin a Alemanya responsabilitats i indemnitzacions a favor dels pobres espanyols que han perdut els marcs i les pessetes, que és com dir els bous i les esquelles. Es exactament el cas d'aquells jugadors que, quan els toca perdre, demanen que els tornin els diners.

FULMEN

L'ofensiva contra França

La guerra continua. No tan sorollosa, no tan sangnant, no tan tràgica com durant els anys del 14 al 19, però sens dubte més cruel, més rabiosa i més devastadora. En aquesta lluita dins la pau hi ha menys ànima i més mala intenció que en les topades bèl·liques.

França des de fa molts segles ha despertat constantment les més grans simpaties i les més pregones enveges. El seu esperit lliberador ha irradiat per damunt l'Europa i fins a tot arreu del món. La democràcia universal sent per ella una viva veneració. Els esperits cultes admiren a la nació espiritual tota llum i tota llibertat.

Però, dissortadament, per a que tota la simpatia que inspira França s'exterioritzi i prengui cos i es manifesti amb tota la seva efusió, cal que França caigui en una desgràcia immensa o estigui, al menys, en un perill molt greu. La desfe-

ta del 1870 provocà un esclat d'amor a França. L'arribada dels Alemanys al Marne, durant la darrera guerra, tenia consternat a tot el món, veient imminent la caiguda de París.

França, després de cada caiguda ha sapigut aixecar-se gallardament i llavors la França gloriosa, pròspera i potent ha suscitat tota mena d'enveges i ha despertat tota classe de suspicàcies. Els extremistes de l'esquerra l'han acusada de reaccionària. Els envejosos l'han titllada d'imperialista. Els conservadors l'acusen de disolvent. Entre tots procuren aïllar-la i voltar-la d'una atmòsfera de zèzel i de fredor que aprofiten els enemics per a emprendre ofensives, com l'actual contra el franc, que posen en perill la vida de França.

No temem per ella. Els francesos tenen dues virtuts que els fan invencibles: la del treball i la de l'estalvi. El seu bon seny els ha fet sortir sempre indemnes de tots els mals passos i el seu patriotisme els permetrà aturar aquesta ofensiva que contra la seva riquesa ha emprès l'enveja i la fatuitat.

Un economista nord americà ha qualificat l'ofensiva actual de segon Verdun. França resistirà heroicament aquesta altra investida i Verdun no caurà.

La nostra fe en el pervindre de la França no ha minvat una gota.

JEPH DE JESPU

TEMES SOCIALS

Marx i el feixisme

Si el cronista pogués creure en la supervivència d'això que els nacionalistes de tota guisa denominen valors ètniques, si li fos possible imaginar-se encara avui la realitat d'aquella cosa tan subtil i esfumadissa que s'anomena la raça, arribaria a concloure que el llatinitisme representa ara a Europa un accentuat sentit de regressió. Tot això fóra molt cert si França i Itàlia i Espanya tinguessin, ultra el dret quiriritari, altres denominadors comuns de llatinitat.

Suposem, doncs, que el «mussolinisme» és un fenomen tan llatí com un epígrama de Marcial, o una oda del jóios pare Horaci o encara millor i més just, com un «raconto» de Verdi, una «boutade» de Tardi o un episodi de novel·la picaresca.

El «mussolinisme», igualment que el «poincarisme» i que el «sometenisme» — oh! quina ufana de llatinitat — neguen unànimement la lluita de classes i enyoren les harmonies econòmiques, que eren possibles en l'Edat Mitja o entre els opims ciutadans de Xauxa o de Citera.

Així ho repetia l'altre jorn el senyor Benet Mussolini als representants de l'indústria romana, reunits expressament per a evocar la clàssica sonoritat somorta de frases que semblaven belles quan els conceptes de moral i els d'Economia política feien dos mons apart en cada societat i en cada consciència.

Però el senyor Mussolini, igual que els seus confreres en llatinitisme, s'equivoca d'una manera tan lamentable que els posa a tots plegats en contraposició amb tots els bons economistes contemporanis.

El senyor Mussolini, entre altres optimistes coses, digué que l'erro del marxisme estriba en afirmar l'existència de dues classes en pugna permanent.

Però el senyor Mussolini, que segons tenim entès era mestre de minyons, hauria de saber o no hauria d'haver oblidat que la teoria de la lluita de classes és una de les poques concepcions marxistes que no han estat combatudes seriosament. Entre els mèrits eminents de Carles Marx, potser el més valuós, científicament, és el d'haver establert que el capitalisme és una categoria històrica que precisament per ésser-ho està cridada a evolucionar i desaparèixer, talment com l'esclavatge i la servitud... els polítics a sou i aventatgistes propis d'aquest temps. Que el capitalisme evolucionaria ho proven les societats anònimes, els trusts, les cooperatives, l'estatificació; i que té de desaparèixer ho fan sospitar, entre altres símptomes, ultra la seva constant evolució per adaptar-se al procés modern de l'esperit internacional, la seva ineficàcia per a resoldre els gravíssims problemes d'ètica i d'humanitarisme, i l'acreciment ininterromput dels mitjans de terapèutica i profilaxi social i política que

han d'aplicar-se per tal d'evitar els seus desastrosos efectes.

Que el senyor Mussolini faci l'elogi de la camisa negra pot implicar una falta de sentit elegant — oh! sublim desconcert de Sartor Resartus! — que resulta pintoresc i molt cívica — llatiníssim.

Però hem de convenir en que les adquisicions d'Economia Política i Social estan més enllà dels límits d'una escola primària i de les disponibilitats culturals d'estadistes adventicis...

GLICINI



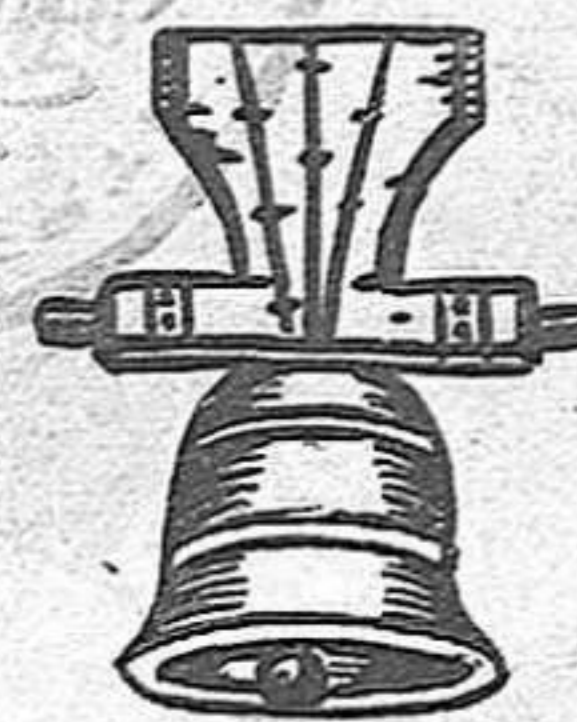
PIERA

Nou sistema de reclam. — Sabiem que certs sindicats titolats agrícoles, eren més que tot uns centres catòlics-polítics-recreatius que no pas defensors de l'agricultura.

Sabíem que quan es celebraven eleccions de poble o municipals amb lluita, no d'ideals sinó d'interesos de partit, hi havia qui s'estimava més usar d'un dret de l'home abans que complir amb un deure d'eclesiàstic.

Estàvem enterats, també, d'altres cosetes per l'istil, més no podíem somniar tan sols que amb un poble tan agradable i simpàtic com és el poble de Piera, amb tan bones aigües, tan bons aires i tan bona fresqueta, s'arribés dintre de l'art del reclam a un extrem de frescura tal que s'utilitzés fins la casa de Déu i l'autoritzada veu d'algun de sos ministres, per a anunciar dintre d'ella una funció recreativa d'un sindicat, sigui quin sigui el seu nom, o el que se li vulga donar.

Després d'això, ja poden plegar les empreses anunciadores; son negociat serà tan migrat com... el que fan en l'actualitat les agències de matrimoni. — J. de V. P.



BATAALLADES - DE - TOT ARREU

LENIN, MALALT

Veu's aquí a Wladimir Uljanow Lenin malalt. Està extès en una cadira de tela d'aquestes que aquí en diem «gandules», com esperant la mort. Un raquet de sol cau sobre el seu rostre. Una gorra de visera li empara els ulls d'aquest raquet de sol. Al seu costat hi ha, asseguda, la seva dona. La seva dona el mira plena de pietat; de resignació. La seva dona té un rostre arrugat, marcit.

L'escena té lloc al petit poblat de Gorky, a quaranta cinc quilòmetres de Moscou, que és on s'ha refugiat el «pare roig del bolxevisme».



Lenin, malalt, vellat

per la seva dona.

L'agonia de Wladimir Uljanow Lenin potser no té igual sinó és en l'agonia de Napoleó a Santa Helena, presoner dels anglesos.

Agonia terrible aquesta, de la immobilitat per un home d'acció, per un home de la dinàmica de Lenin!

Lenin havia donat la seva vida a la revolució, a la salvació dels seus germans oprimits. Lenin havia acabat amb la tirania dels senyors russos que malgrat haver abolit l'esclavatge seguien fent de tots els humils uns esclaus.

Una volta duta a terme la revolució, ell sabé dominar-la, aguantar-la, fer-la viure, amb mà de ferro, i defensar-la de l'abjecta burgesia d'Europa. Per això, per estar condemnat a la inacció, la seva agonía haurà sigut terrible.

RAMSAY MACDONALD

Heu's aquí el nom sonor i magnífic que ompla avui totes les gasetes, totes les revistes d'Europa: Ramsay Macdonald.

A Anglaterra, l'Anglaterra dels lords i de White Chapel, de les aristocràtiques regates de Brayton i les espantoses misèries, l'Anglaterra d'Asquith, Baldwin i Lloyd George, ha triomfat el partit laborista.

Això significa un possible canvi total en la ideologia de la política obrera del món Anglaterra exerceix una enorme influència en els dos continents. Ara, amb Macdonald, l'influència serà enorme també, però en un altre sentit. Creiem que en un sentit més obert, més comprensiu, més pietós, més humà.



Macdonald, líder del partit laborista i jefe del govern britànic, amb les seves filles.

Macdonald, senzill, intel·ligent, voluntariós, amb un programa i una ideologia, significa el triomf del poble, del poble que treballa i sofreix, sobre la modorra, l'estultícia i el «deixar fer» dels vells Parlaments.

UNS INDIS A LONDRES

Aquests indis han anat a Londres a presenciar el pas dels reis quan es dirigien al Parlament per a llegir aquesta producció inútil i avorrida que es coneix per Missatge de la Corona. Aquests indis són súbdits de S. M. britànica a les seves poses-

sions de la India anglesa. Aquests indis s'haurien quedat de bona gana en les dites possessions, que tenen el do de semblar-los-hi, encara, un xic casa seva.

Però amb la llibertat van perdre la voluntat també. I han obeït. I han anat a Londres. I han vist els reis. I han vist l'exèrcit. I al veure tot aquest luxe, aquesta riquesa, aquesta abundància, ells, que viuen com a bèsties, han comprès que bé ho havia de pagar algú tot allò. I han comprès que aquest algú eren ells. Sempre s'apren alguna cosa anant pel món.

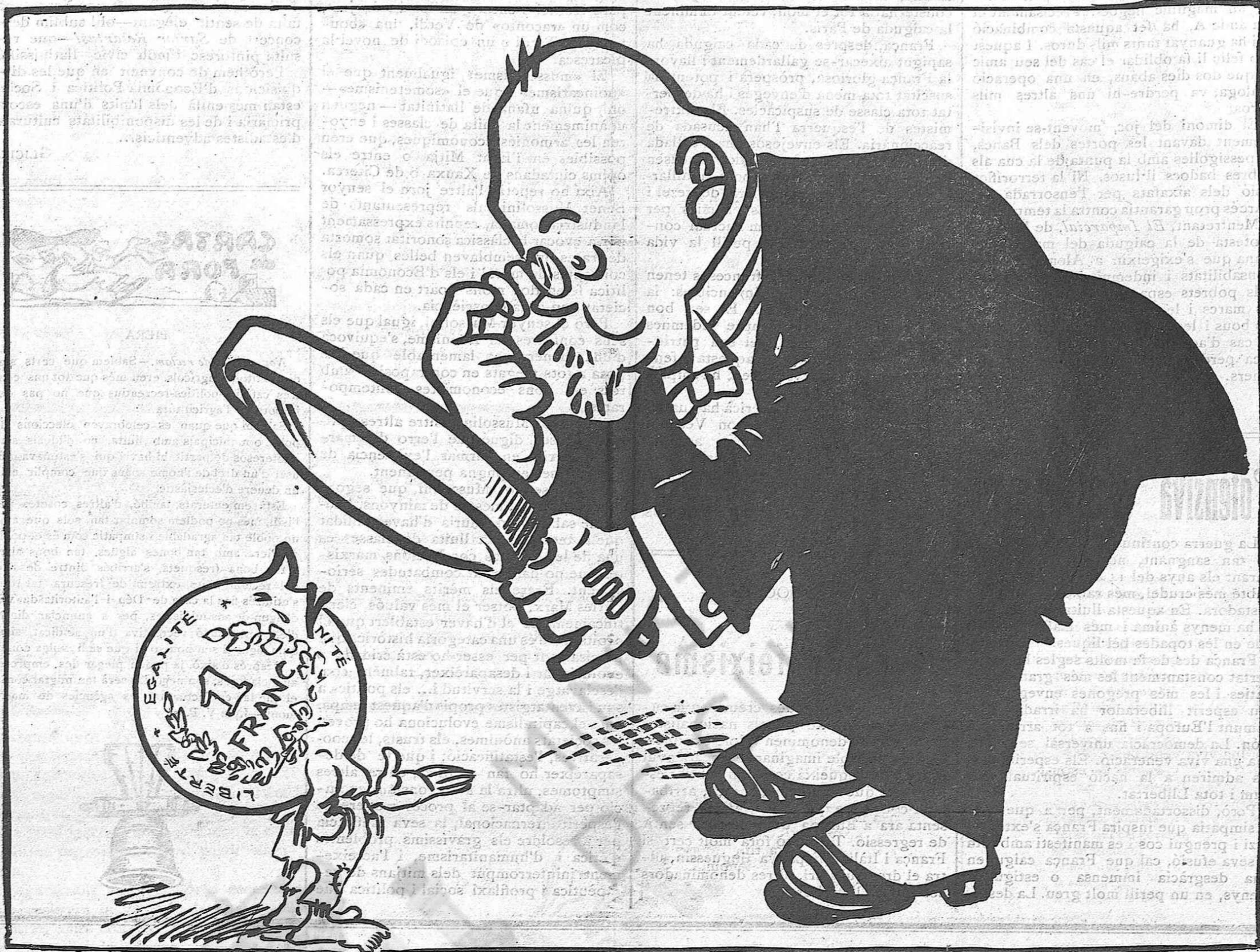
Nosaltres hem vist, en una revista anglesa, una fotografia d'aquests indis. Anaven vestits d'una gentil manera pintoresca, com els indis de les novel·les de Gustau Aymard i els de les pel·lícules del *Programa Ajuria*. Un d'ells, gros, enorme, somreia amb un somriure que era pitjor que'l crit més subversiu. L'altre, tenia el cap acotat al pit i la boca crespada d'amargor, i els ulls plens de tristesa. Pensava, de segur, en les aventures de la civilització, en el bé que els havia fet — an ells, pobres salvatges! — la Providència, posant-los sota el jou dels sers civilitzats...



El laborista. — Bon any, senyors!

(De Simplississimus).

POLITICA INTERNACIONAL



En Poincaré al franc.—Et veig molt petit! Però no t'amoïnis que ja et faré créixer!

REPICS

Córren rumors insistents que a les esglésies es faran els sermons en castellà.

Ara riurem! Ara riurem!
De bon matí anirem a oír castellanades dels capellans, a les tardes al cine i a la nit al «Novelty».

Aquest serà el programa de molts jovencells dels que pugem ara.

La Companyia Arrendatària de Tabacs, governada per ex polítics trapisondes i consellers bastards, està abusant de la tolerància dels fumadors.

Més, d'una part, ens està bé per totxos.

Mentre hi hagi burros, sempre hi haurà qui anirà a cavall a costelles del bon dividend que es reparteixen a fi d'aquests enverinadors del poble, que, a paciència i benefici del qui sia, no acaben amb l'abús que estan cometent.

El senyor Vila ha tornat a aparèixer en escena en el Saló del Consistori.

Diuen que En Fivaller al veure'l li digué:

—Ola, xato... Tu, essent conseller, faràs que el poble no posi tantes atxes allà on no deuen anar-hi.

I ell va somriure, i se'l mirà fent-li l'ullet.

El senyor Alós digué una veritat com un temple, fent ressaltar que a l'Ajuntament s'hi feia molt de soroll i no hi havien gaires nous.

I té raó. El bon fabricant de tricorns està fent gestions per a que Horta, Santa Eulàlia i Carmel s'arrangi pel mal estat que es troben, degut a l'abandó que hi regnava fins ara...

Però es veu que l'home proposa... i el Consistori disposa tot al revés de lo que l'Alós vol. Paciència.

A l'Institut Francès s'hi donà una conferència, tractant de la «Moralitat de la raça contemporània».

Feu bé, perquè la llengua francesa s'ha escampat tant en les ciutats llatines que era hora que hi possessin remei.

Convindria en el districte V donar-hi moltes lliçons de moral sobre aquest respecte força arrelat.

A la platja de Somorrostro es barallaren dues famílies i una dona anomenada Maldonat va rebre, guanyant un ull de vellut.

Aquesta pobra dona, més que Maldonat, pot dir que millor hauria sigut dir-se «Malrebut».

L'eminent Unamuno ha estat processat altra vegada per haver pronunciat paraules groixudes a l'Entitat «El Sitio», de Bilbao.

Està vist que aquest pobre home no guanyarà prou per a sustos.

Cada dia hi han més estafes.
Cada dia hi ha més misèria.
La solució es ràpida i força comprensible.

L'obrerisme, malgrat mordaces i espants, segueix la seva ruta serena, sense por ni covardia.

L'obrer català—que mereix nostra acrisolada simpatia—fa camí sense cap entrebanc, i malgrat les fites que se li interposin, les salta...

Quin serà el seu triomf? Co és una enigma, però vindrà, pesi a qui pesi i per més que vulguin molts elements reaccionaris cloure els ulls.

Han sigut alliberats infinitat de comunistes... Crèiem que no n'hi havien, però vaja... hem quedat sorpresos de la lleugeresa que ha fructificat.

Es parla de la «separació» de l'Església amb l'Estat.

Això serà, si no hi ha cap entrebanc, d'aquí dos o tres segles.

Sinó, el temps en serà testimoni de la nostra profecia.

Els antics federals treballen de valent per a refer el vell partit republicà espanyol que acab-

dillà En Pi i Margall, el gran mestre de la federació.

Si els bons republicans d'Espanya haguessin sigut federals, otro gallo nos cantara.

I que aquest gall no fóra pas el pavo republicano d'En Lerroxx, sinó un Chanteclair autèntic.

No hi ha carn molts dies i això és una ignomínia pels senyors dels Abasteixements que no serveixen per a res.

Hi han institucions que a més de resultar inútils, causen la riallà del país.

Voldríem ocupar aquest càrrec amb facultats per a ficar a presiri als acaparadors, abasteixedors i traficants i voldríem acabar amb tanta farsa ridícula.

Hi ha una infinitat d'institucions creades amb el fi de construir Cases Barates.

Però les cases no es veuen en lloc, i si se'n fan poques, valen vint duros de lloguer.

Això, més que cases barates, són per a senyors que gastin xaqué al menys en dies de recepció i balls al Ritz amb tè econòmic.

En Blasco Ibáñez, gran novel·lista i fulero polític, ha donat una conferència a Filipinas, tractant de «La participación de España en la civilización humana».

Jo no sé lo que ens tocarà de participació, però lo que puc ben jurar que a l'hora del repart, l'únic que aspiro és una cel·la al Manicomí, perquè amb el pas que anem morirem d'anèmia i de corsecació.

Els de les Plantes i Animals han renovat els càrrecs de Junta.
Pobres animals! Pobres plantes!

Aquest número ha passat per la prèvia censura militar

S'ha posat ja a la venda el popularíssim ALMANAC de

LA CAMPANA DE GRACIA

per a aquest any 1924

Compreu-lo tot seguit, que no n'hi haurà per qui en voldrà

Es ven per tot arreu

Preu: 80 cèntims

Imprenta La Campana i L'Esquella, Oim. 8.-Barcelona